

Eştanılar Arkasına Gizlenmiş Yüksek İşlevli Otizm Spektrum Bozukluğu: Bir Olgu Sunumu

Medine İrem TUęı¹, Damla EYÜBOęLU¹

¹Eskiřehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakóltesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

GİRİş

Yüksek işlevli otizm spektrum bozukluğu(OSB), dil gelişimi ve bilişsel yetilerin yaşına uygun veya üzerinde olduğu ancak sosyal iletişim becerilerinde, karşılıklı etkileşimde ve davranışsal esneklikte sınırlılıkların olduğu bir tablodur.Bireylerde iyi gelişmiş dil ve bilişsel beceriler sosyal güçlükleri maskeleyip tanının gecikmesine ve yanlış tanılara neden olabilir.Bu olgu sunumunda, yüksek işlevli OSB vakasında ayırıcı tanının önemi vurgulanmakta, özellikle sosyal güçlükleri maskeleyebilen bilişsel ve dil becerilerinin yanlış veya gecikmiş tanılara yol açabileceğine ve kliniğinin pek çok psikiyatrik bozuklukla benzerlik gösterebileceğine dikkat çekilmektedir.

YÖNTEMLER /OLGU SUNUMU

16 yaşında, il merkezinde ailesiyle yaşayan, fen lisesinde okuyan erkek hastanın kendisinde DEHB olduğunu düşünmesi ve buna yönelik ilaç başlanmasını istemesi nedeniyle ilk kez çocuk psikiyatriye başvurduğu öğrenildi.Yapılan değerlendirmede anksiyöz duygudurumunun, yoğun gelecek kaygısının ve işlev bozucu endişelerinin olduğu gözlemlendi. Aynı zamanda akran ilişkilerinin olmadığı, yalnız vakit geğirdiği öğrenildi, yaygın anksiyete bozukluğu ön tanısıyla sertralin başlandı. Takiplerinde depresif semptomların eklenmesiyle depresyon eştanısı düşünöldü, sertralini uygun doz ve sürede kullanmasına rağmen fayda görmemesi nedeniyle fluoksetin tedavisine geğildi. Takiplerinde yeme bozukluğu belirtileri eklendi. Aile ve hastayla yapılan görüşmeler ve öğretmeninden alınan bilgiler doğrultusunda günlük rutinlerine katı bağlılığının olduğu, esnekliğe tolerans göstermediği, kurallarını ihlal ettiğinde yoğun suçluluk duyduğu öğrenildi ve obsesif kompulsif kişilik özellikleri/yüksek işlevli OSB ayırıcı tanıları düşünöldü. Hasta ve ebeveyninden olgu sunumu için onam alındı.

SONUÇLAR

Ayrıntılı gelişimsel öykü, ebeveyn ve hastayla yapılan görüşmeler ve öğretmen formu bir arada değerlendirildiğinde erken çocukluktan beri değişime tahammölsüzlük, rutinelere katı bağlılık, sosyal etkileşimlerde güçlük, empati yeteneğinde eksiklik, tekrarlayıcı davranış örüntüleri olduğu öğrenildi ve yüksek işlevli OSB tanısı konuldu.

TARTIşMA VE SONUÇ

Literatürde yüksek işlevli OSB’de özellikle bilişsel kapasitenin sosyal iletişim güçlüklerini kısmen maskelemesi nedeniyle tanısının gecikebildiği ve sıklıkla eştanılarla örtüşen semptomlarının olduğu bildirilmektedir. Çalışmalar erken tanı ve müdahalenin sosyal beceri gelişimi ve yaşam kalitesi üzerinde belirgin olumlu etkiler yarattığını göstermektedir. Bu olgu literatürde tanımlanan tanısız zorlukları yansıtır nitelikte olup, multidisipliner yaklaşımın erken tanı, uygun psikoeğitim ve hedefe yönelik müdahaleler açısından kritik bir öneme sahip olduğunu vurgular niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Ayırıcı tanı, Nörogelişimsel Bozukluklar, Yüksek İşlevli OSB

